

Mladý
německý
film

Mladý německý film

**OBERHAUSENSKÝ
MANIFEST : 28. ÚNORA
1962**

Bodo Blüthner
Boris v. Borresholm
Christian Doermer
Bernhard Dörries
Heinz Furchner
Rob Houwer
Ferdinand Khittl
Alexander Kluge
Pitt Koch
Walter Krüttner
Dieter Lemmel
Hans Loeper
Ronald Martini

Hansjürgen Pohland
Raimond Ruehl
Edgar Reitz
Peter Schamoni
Detten Schleiermacher
Fritz Schwennicke
Haro Senft
Franz-Josef Spieker
Hans Rolf Strobel
Heinz Tichawsky
Wolfgang Urchs
Herbert Vesely
Wolf Wirth

Mladý německý film

OBERHAUSENSKÝ MANIFEST : 28. ÚNORA 1962

- Porážka konvenčního německého filmu zbavuje konečně ekonomických základů onu mentálnost, od které se oprostujeme. Díky tomu má nový film šanci stát se živým.
- Německé krátkometrážní filmy mladých autorů, režisérů a producentů získaly v posledních letech mnoho cen na mezinárodních festivalech a našly uznání u mezinárodních kritiků. Tyto práce a jejich úspěchy ukazují, že budoucnost německého filmu náleží těm, kteří dokázali, že mluví novým filmovým jazykem.
- Podobně jako v jiných zemích, tak i v Německu se krátkometrážní filmy staly školou a polem pro experimentování s hraným filmem. Hlásíme se o své právo na stvoření nového německého hraného filmu.
- Tento nový film potřebuje nové svobody. Svobodu od řemeslných konvencí. Svobodu od tlaku komerčních společníků. Svobodu od vlivu zájmových skupin.
- Pokud jde o produkci nového německého filmu, disponujeme konkrétními duchovními, formálními a ekonomickými řešeními. Jsme připraveni nést ekonomické riziko.
- Starý film umřel. Věříme v nový.

Mladý německý film

Oberhausenský manifest

- organizovaný protest filmařů, adresovaný ministerstvu vnitra
- požadavky na změnu ekonomické a estetické dimenze filmové tvorby
- z hlediska autorství nároky na absolutní tvůrčí a finanční kontrolu nad výsledným dílem

Mladý německý film

„Proti všem vševědům a obchodníkům; proti těm, co udávají trendy v showbusinessu, proti producentům, distributorům, dramaturgům, uvaděčům, spekulantům, kariéristům, teoretikům, kritikům, hledačům talentů, patronům umění, akademikům, proti studiím, proti make-upu, proti star systému, proti kulturnímu establishmentu, proti závislosti na jiných uměleckých formách jako literatura a divadlo, proti žánrům, proti hromadě triků, sezónním trendům. Ve stručnosti – proti všemu tomu, čím je ovládán film. Proti tomu, co se chová k filmu jako k dítěti, co ho udolává a omezuje, co ho využívá a zneužívá.“ (Edgar Reitz: Das Kino der Autoren Lebt!)

Mladý německý film

Důsledky Oberhausenu

- **Kuratorium Junger Deutscher Film (1965)** – instituce, která formou úvěrů podporovala filmy mladých tvůrců
- **Filmförderungsgesetz / FFG + Filmförderungsanstalt /FFA (1967)** – systém odvodů ze vstupného, získané prostředky se pak rozdělují na filmové projekty; konkurence Kuratoria, podpora spíše zavedených producentů (na trh se snadno dostávají tzv. rychlovky).

Mladý německý film

Důsledky Oberhausenu

- **Institut für Filmgestaltung v Ulmu (1962)** – cílem je vychovávat a vzdělávat novou generaci tvůrců v teoretickém centru pro filmová studia, pokračovat v hledání podpory pro první hrané filmy, pokračovat v podpoře krátkometrážní produkce jako platformě pro filmový experiment.
- zakládání filmových akademií v Berlíně (1966) a Mnichově (1967)
- Zakládání filmových archivů a prvních speciálních kin (Kommunale Kino) – možnost prezentovat filmy mladých německých tvůrců.
- Mezinárodní fórum mladého filmu na MFF v Berlíně (1971)

Mladý německý film

Situace v západoněmecké kinematografii ve 40. a 50. letech:

- žánrové filmy s populárními německými filmovými hvězdami, osvědčené konvence (remaky klasických filmů, heimatfilmy, seriálová produkce)
- Z pohledu mladých filmařů se jedná o tzv. **papaskino** (bez pokusů zabývat se všedním životem nebo odkazem minulosti).

Mladý německý film

Startovní rok 1966:

- *Rozloučení se včerejškem / Abschied von Gestern* (Alexander Kluge)
- *Ono / Es* (Ulrich Schamoni)
- *Mladý Törless / Der Junge Törless* (Volker Schlöndorff)
- *Doba hájení lišek / Schonzeit für Füusche* (Peter Schamoni)

Mladý německý film

„Chudý film“

„Kinemafobie“ (distancování se od komerčního filmového průmyslu a fikčních narativních filmů)

Mladý německý film

- **Alexander Kluge:** *Rozloučení se včerejškem* (*Abschied von Gestern*, 1966), *Artisté pod kopulí cirku* (*Die Artisten in der Zirkuskuppel: Ratlos*, 1968)
- **Volker Schlöndorff:** *Mladý Törless* (*Der Junge Törless*, 1966), *Michael Kohlhaas* (*Michael Kohlhaas – Der Rebel*, 1969)
- **Ulrich Schamoni:** *Ono* (*Es*, 1966), *Každým rokem znovu* (*Alle Jahre wieder*, 1968)
- **Peter Schamoni:** *Doba hájení lišek* (*Schonzeit für Fülsche*, 1966)
- **Johannes Schaaf:** *Tetování* (*Tatowierung*, 1967)
- **Hans Jürgen Pohland:** *Kočka a myš* (*Katz und Maus*, 1967)
- **Edgar Reitz:** *Nenasytná* (*Mahlzeiten*, 1967), *Cardillac* (1969)
- **Peter Fleischmann:** *Lovecké výjevy z Dolních Bavor* (*Jagdszenen aus Niederbayern*, 1969)
- **May Spils:** *K věci, miláčku* (*Zur Sache, Schätzchen*, 1968)
- **Rainer Werner Fassbinder:** *Láska je chladnější než smrt* (*Liebe is kälter als der Tod*, 1969), *Katzelmacher* (1969)

Mladý německý film

Avantgardní a experimentální křídlo:

mimo okruh Oberhausenu, často i jeho otevřená kritika

- **Jean-Marie Straub a Danièle Huillet:** *Machorka Muff* (1963), *Neusmíření* (*Nicht versöhnt*, 1965), *Kronika Anny Magdaleny Bachové* (*Chronik der Anna Magdalena Bach*, 1968)
- **Vlado Kristl:** *Hráz* (*Der Damm*, 1965), *Dopis* (*Der Brief*, 1966), *Smrt diváka* (*Tod dem Zuschauer*, 1984)
- **Hamburg Film Kooperation:** Helmuth Herbst, Werner Nekes, Dore O, Klaus Wyborny, **Hellmuth Costard** – *Obzvláště hodnotný* (*Besonders wertvoll*, 1968), *Malý Godard* (*Der kleine Godard an das Kuratorium junger deutscher Film*, 1978) aj.

Mladý německý film

Komplikace:

- finanční podpora a rentabilita filmů
- absence jasné distribuční strategie
- nedostatečná nebo špatná publicita a propagace – založení Filmverlag der Autoren